

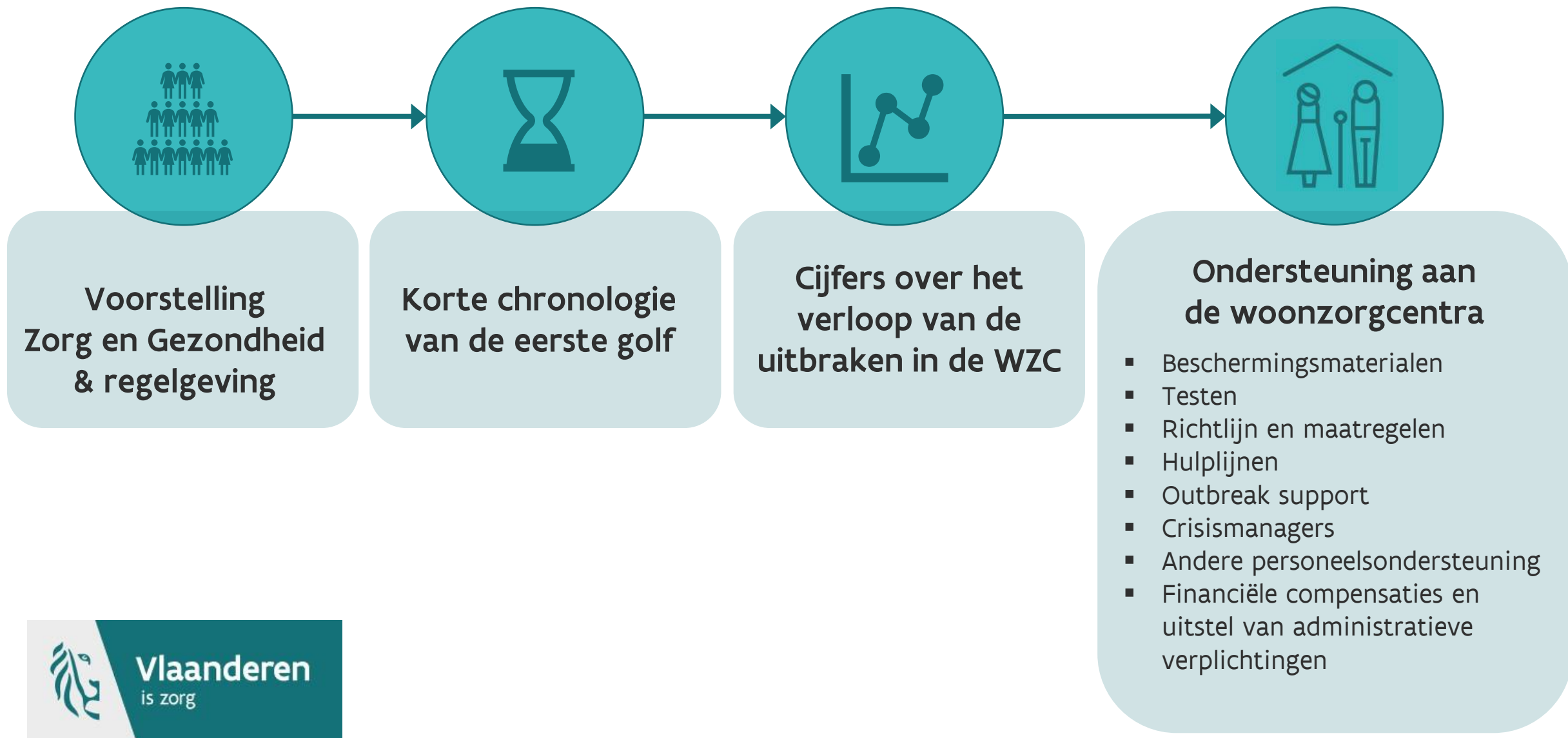

Vlaanderen
is zorg

Presentatie coronacommissie

Dr. Dirk Dewolf
Administrateur-generaal
Zorg en Gezondheid

Inhoudstafel

Voorstelling Agentschap Zorg en Gezondheid Regelgevend kader

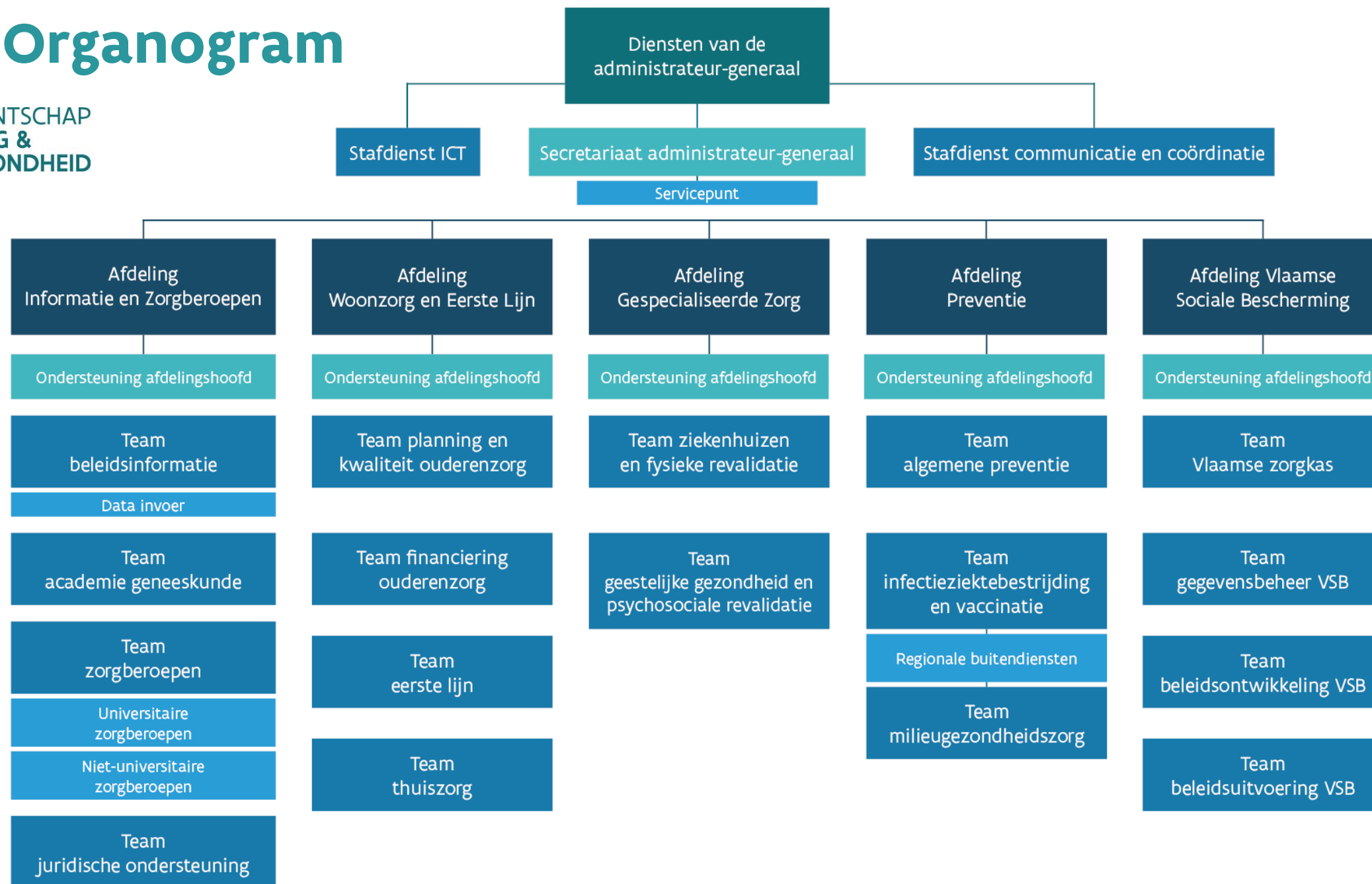
AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

Vlaanderen
is zorg

> Organogram

AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

> Versterkingen

Interne mobilisatie voor telefoonpermanentie

Inzet Zorginspectie sinds 9 maart:
telefoonpermanentie en plaatsbezoeken

Inzet verkend van Opgroeien en VAPH

Inzet medische vrijwilligers

Inzet CLB-artsen

Aanwerving deeltijdse arts (VRGT)

Vlaanderen
is zorg

➤ Aansturing WZC vanuit de regelgeving

Woonzorgdecreet 2009

Alle WZC (822):

- ▶ Een preventiebeleid voeren voor infectieziekten en bij een infectieziekte de gepaste maatregelen nemen.
 - Maatregelen verduidelijkt in werkinstrument infectieziektebeheersing
 - 2 miljoen euro per jaar via de basistegemoetkoming zorg voor aankoop materiaal
- ▶ Het woonzorgcentrum ontwikkelt een vormings-, trainings- en opleidingsbeleid voor het personeel.

WZC met een bijkomende erkenning (762):

- ▶ Schriftelijke procedures hebben voor de handhygiëne en de afzondering van bewoners met besmettingsgevaar en het nodige materiaal om de procedures toe te passen
- ▶ CRA:
 - voorkomen van infecties in de CRA-opleiding
 - binnen zijn takenpakket: met het medische korps de medische activiteiten coördineren bij ziekte

Woonzorgdecreet 2019: preventiebeleid meer ingebed

- ▶ Het woonzorgcentrum voert een beleid rond het voorkomen van infecties en de afzondering van bewoners die lijden aan een infectie met besmettingsgevaar; het woonzorgcentrum beschikt over de nodige procedures, producten en materiaal om dat beleid te kunnen uitvoeren.
- ▶ Schriftelijke samenwerkingsovereenkomst met het regionale platform voor ziekenhuishygiëne.
- ▶ Enkel voor nieuw erkende WZC sinds 1/1/2020 (overgangsbepaling tot 1/1/2023).

Infectieziektepreventie voor COVID-19

- ▶ **Draaiboek infectieziektebeheersing en campagnes zorginfecties**
 - hoe met besmettingsrisico's van zorginfecties omgaan, incl. contact-druppelisolatie
 - persoonlijke beschermingsmiddelen
 - online eind december 2019 met mailing naar alle WZC **op 23/12/2019** (vorige versie stond al online)
- ▶ **2-jaarlijkse campagne zorginfecties met provinciale infosessies**
 - 2019: voorstelling van het nieuwe werkinstrument
 - 5 infosessies, 294 ingeschreven WZC
- ▶ **Outbreak support team (3,4 VTE)**

Infectiepreventiebeleid in Vlaamse woonzorgcentra

Dr. Katrien Van Crombrugge
Prof. dr. Jan De Lepeleire

4	Algemene voorzorgsmaatregelen	17
4.1	Handhygiëne	18
4.1.1	Basisvoorwaarden handhygiëne	18
4.1.2	Handen wassen met water en zeep	20
4.1.3	Handontsmetting	22
4.1.4	Materiële voorzieningen noodzakelijk voor correcte handhygiëne	25
4.1.5	Verzorging van de huid	25
4.1.6	Patient empowerment en handhygiëne	26
4.2	Persoonlijke beschermingsmiddelen	26
4.2.1	Handschoenen	26
4.2.2	Schort: halterschort en schort met lange mouwen	29
4.2.3	Oogbescherming	30
4.2.4	Masker: chirurgisch masker en FFP2-masker	30
4.2.5	Combineren van meerdere persoonlijke beschermingsmiddelen	31
4.2.6	Beschikbaarheid en lokalisatie van persoonlijke beschermingsmiddelen	32
4.3	Persoonlijke hygiëne	32
4.3.1	Persoonlijke hygiëne werknemer	32
4.3.2	Persoonlijke hygiëne bewoner	33
4.4	Hoest- en nieshygiëne	33
5	Bijkomende voorzorgsmaatregelen	34
5.1	Overdrachtswegen	34
5.1.1	Contact	34
5.1.2	Druppel	34
5.1.3	Aerogeen	35
5.2	Soorten isolaties	35
5.2.1	Contactisolatie	36
5.2.2	Druppelisolatie	36
5.2.3	Aerogeen isolatie	37
5.2.4	Contactdruppelisolatie	37
5.2.5	Overzicht van de verschillende vormen van isolatie	37

Vlaanderen
is zorg

Korte chronologie van de eerste golf

Vlaanderen
is zorg

1

Tijdslijn Aanloop

31 dec '19

Chinese gezondheidsautoriteiten melden een cluster met pneumonie van onbekende oorzaak.

1 feb '20

Repatriëring Belgen uit Wuhan - eerste besmette persoon.

30 jan '20

Start interne crisiscel team infectieziektebestrijding.

24 jan '20

Eerste patiënten in Europa.
3 bevestigde patiënten in Frankrijk.

20 jan '20

Eerste bespreking op directieraad Zorg en Gezondheid.

21 feb '20

Eerste overlijden in Italië - lockdown 10 gemeentes

1 maart '20

Tweede patiënt in België wordt bevestigd

27 feb '20

Eerste communicatie naar WZC

24 feb - 1 maart '20

Krokusvakantie

Tijdslijn Uitbraak

1 - 7 maart

Snelle toename van patiënten in België

5 maart

Start bestellingsprocedure mondmaskers en vraag aan IF

Weekend 7-8 maart

Contactonderzoek bereikt limiet en referentielabo signaleert tekort aan reagentia.

4 maart

Breed sectoroverleg o.l.v. minister Beke met vooraanstaande virologen

6 maart

Eerste bijeenkomst werkgroep COVID-19-maatregelen voor WZC

8 maart

Oproep medische reserve door minister Beke.
Italiaanse regering wordt zich bewust van problemen in WZC.

12 maart

Lockdown WZC + sluiting lokale dienstencentra

10 maart

Bezoekbeperkingen in de WZC + eerste nationale veiligheidsraad:

- verbod instelling te betreden na risico-contact of risicoverblijf (in hoogrisicogebied)
- bezoek beperken en onder hygiënische voorwaarden (fysiek contact etc.)
- verplichte registratie

14 maart

Sluiting centra voor dagverzorging en de centra voor dagopvang.

15 maart

Berichten van fraude bij de federale aanbesteding voor mondmaskers.

16 maart

Nieuwe bestelling mondmaskers.

18 maart

Nationale veiligheidsraad: lockdown - Start dagelijkse registraties in de WZC

Tijdslijn

Piek

Tijdslijn Exit

Cijfers over het verloop van de uitbraken in de WZC

Vlaanderen
is zorg

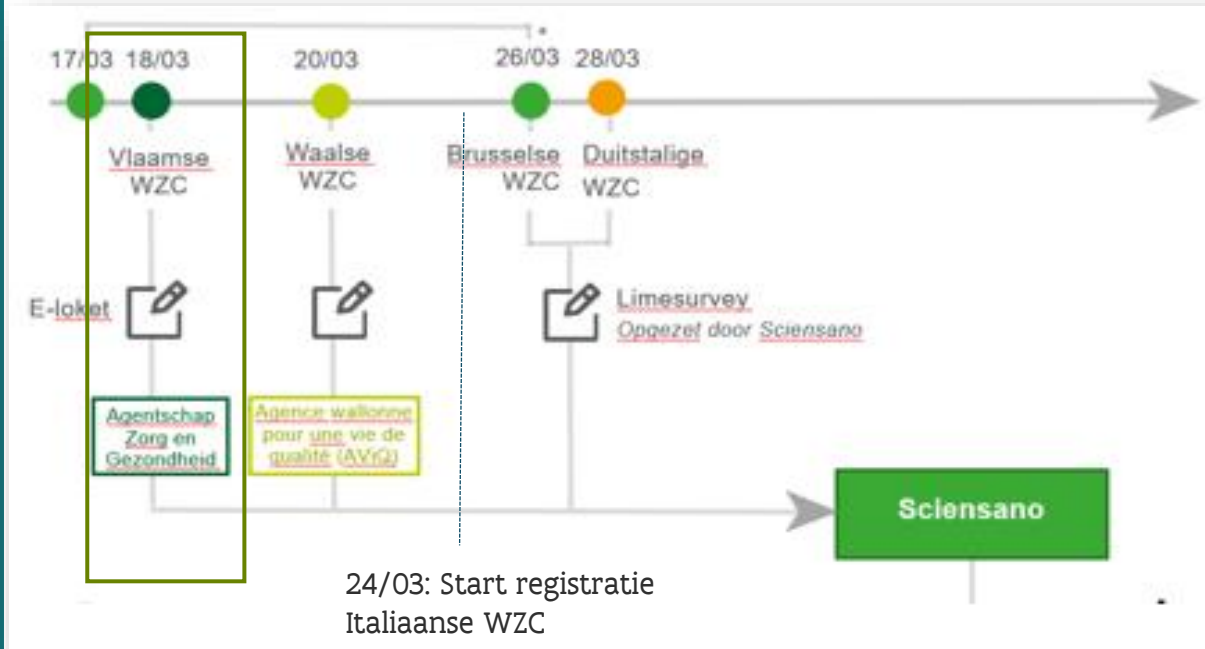
1. Dataverwerking en rapportering

Vlaanderen
is zorg

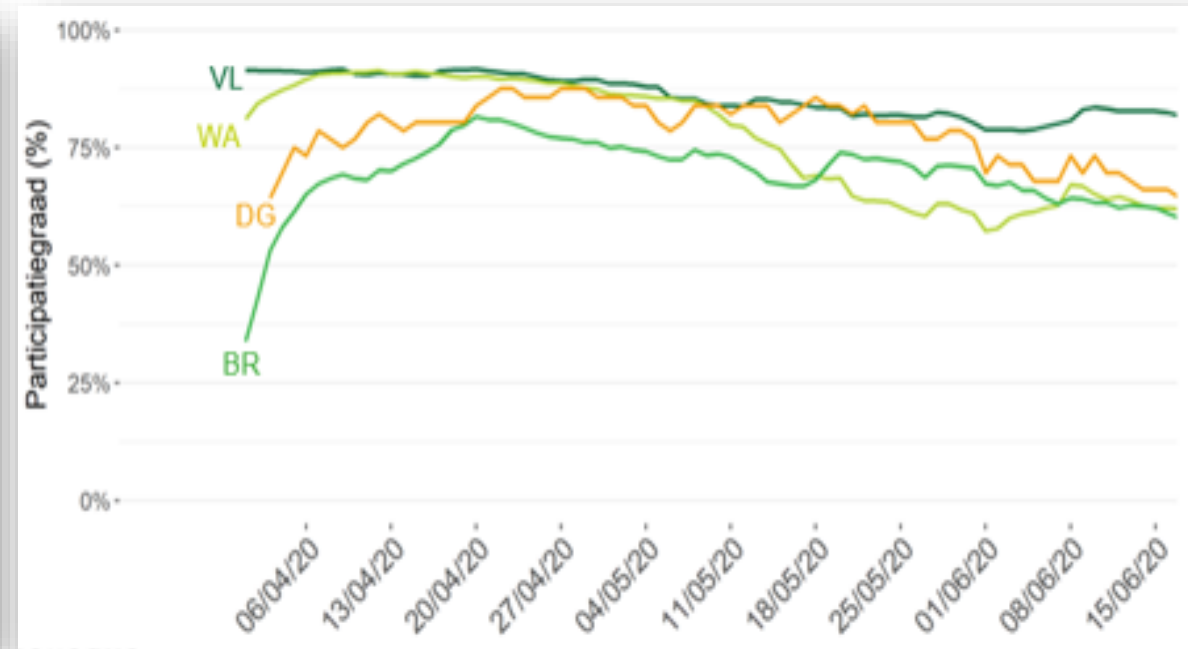
› Datavergaring en rapportering

Dagelijkse registratie via e-loket

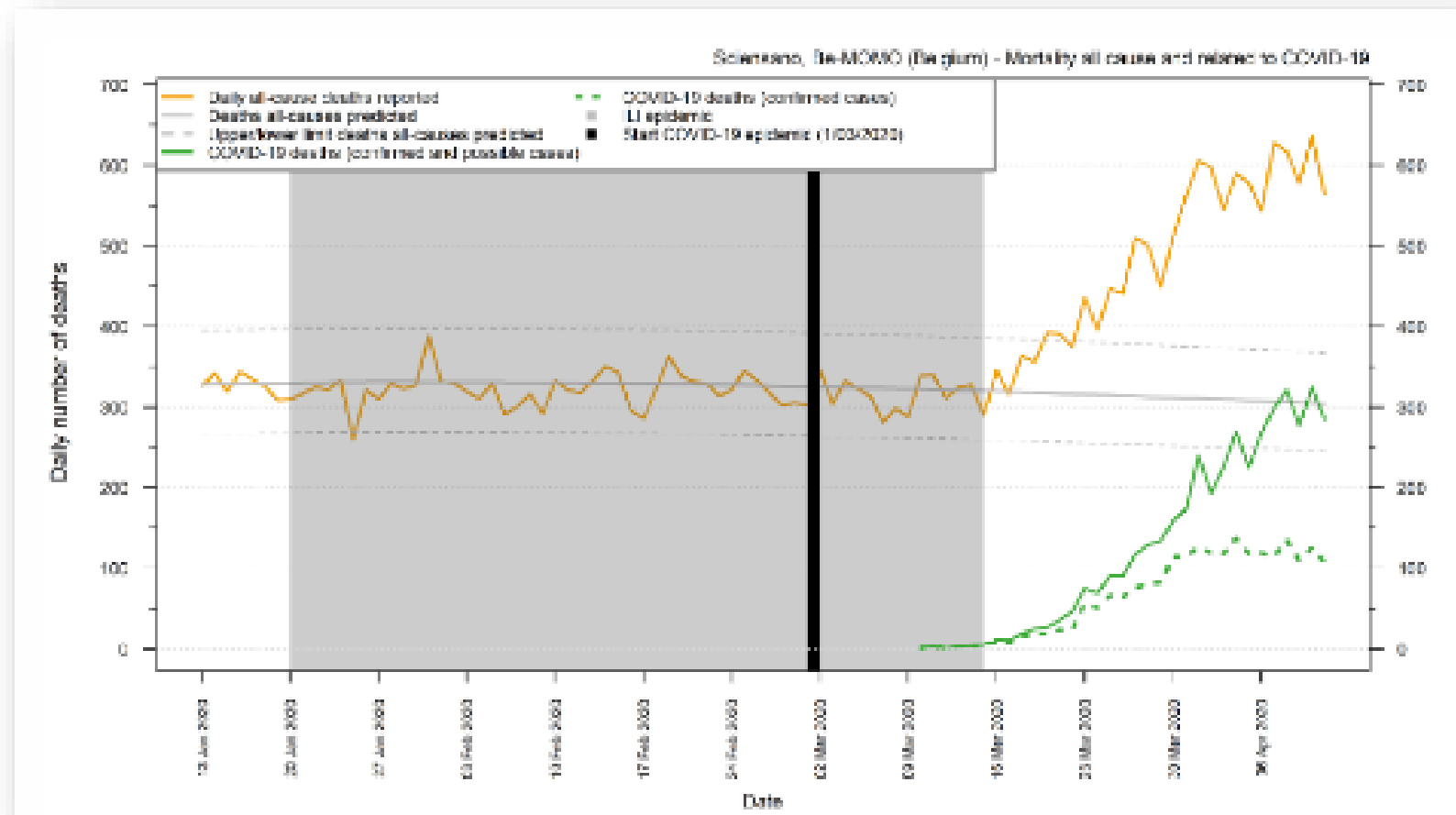
Bron: Sciensano

Vrijwillige deelnamegraad

Bron: Sciensano

> Datavergaring en rapportering

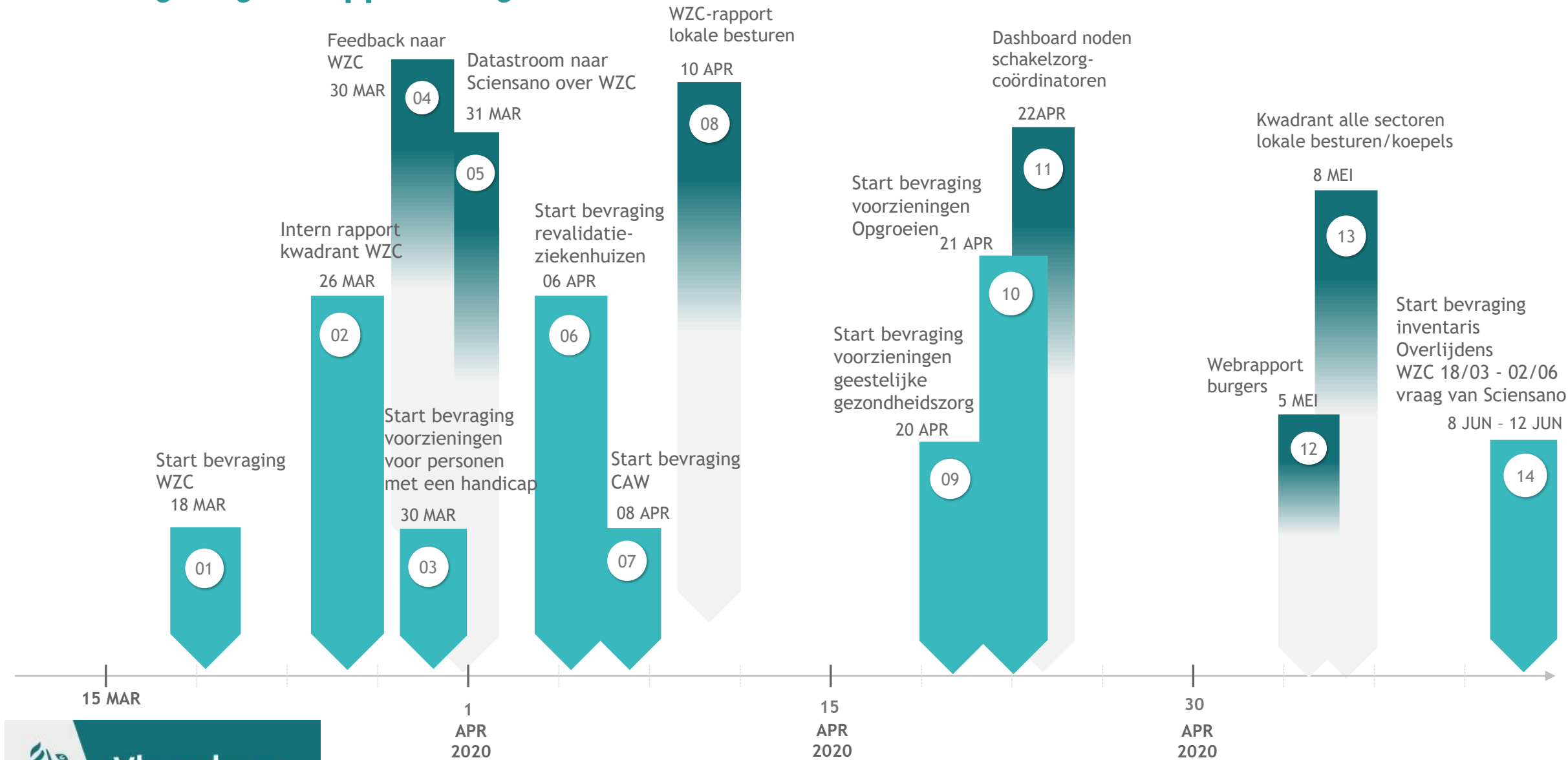

- algemene oversterftcijfers, alle oorzaken.
 - gerapporteerde overlijdens door Covid-19, inc. vermoedelijke
 - bevestigde overlijdens
- bron: Sciensano, 23 april

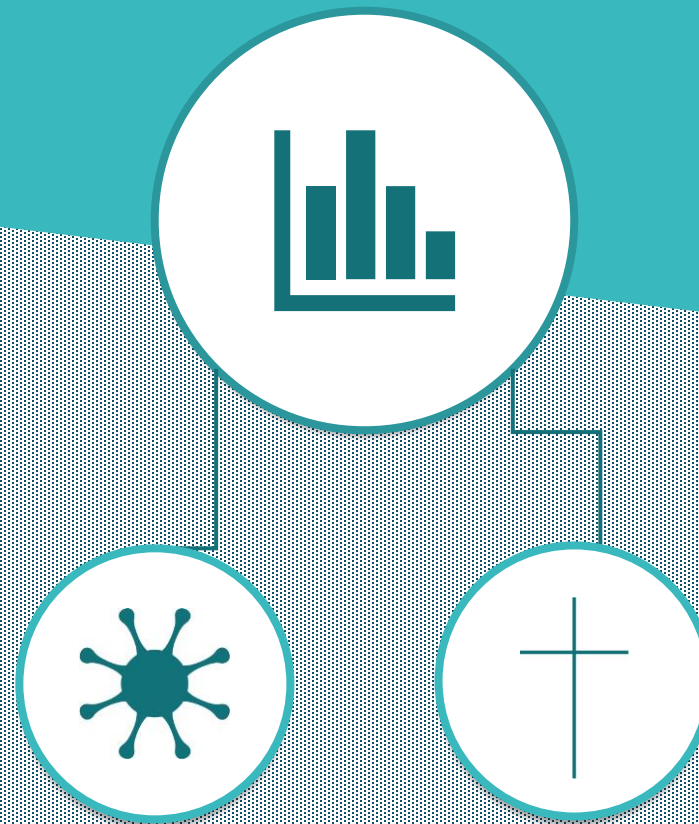
Vlaanderen
is zorg

> Datavergaring en rapportering

Vlaanderen
is zorg

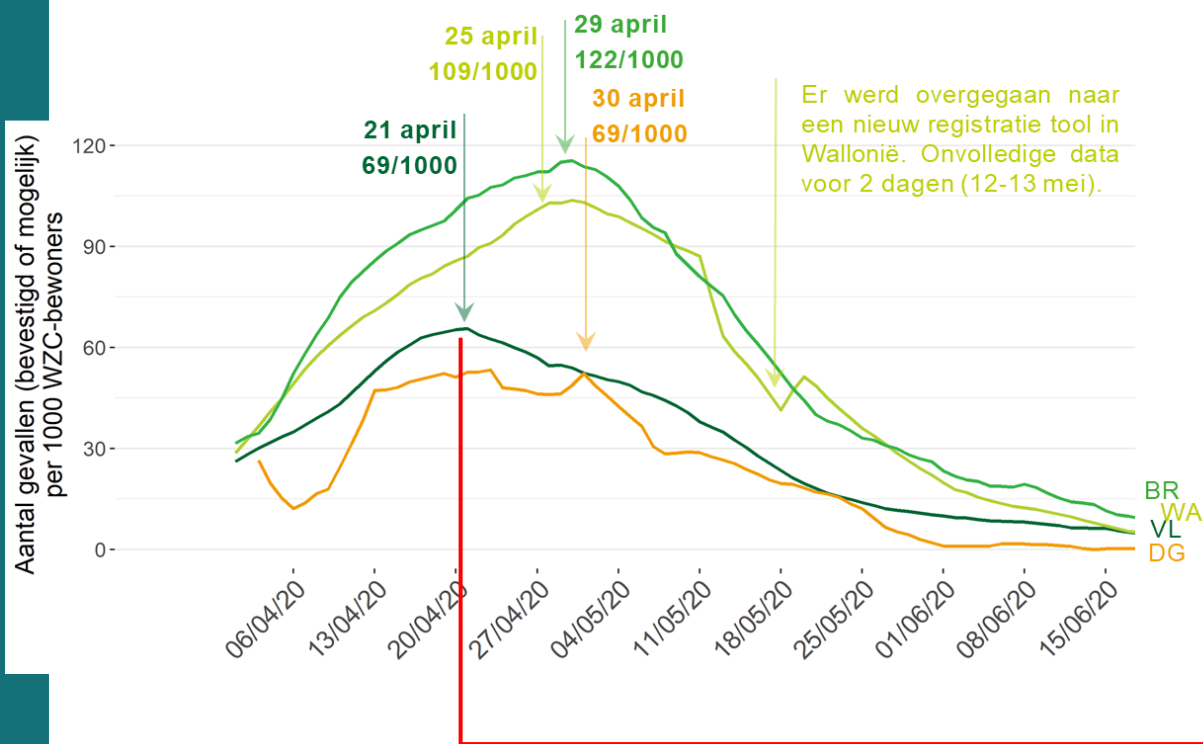
2. Globale cijfers: besmettingen en overlijdens

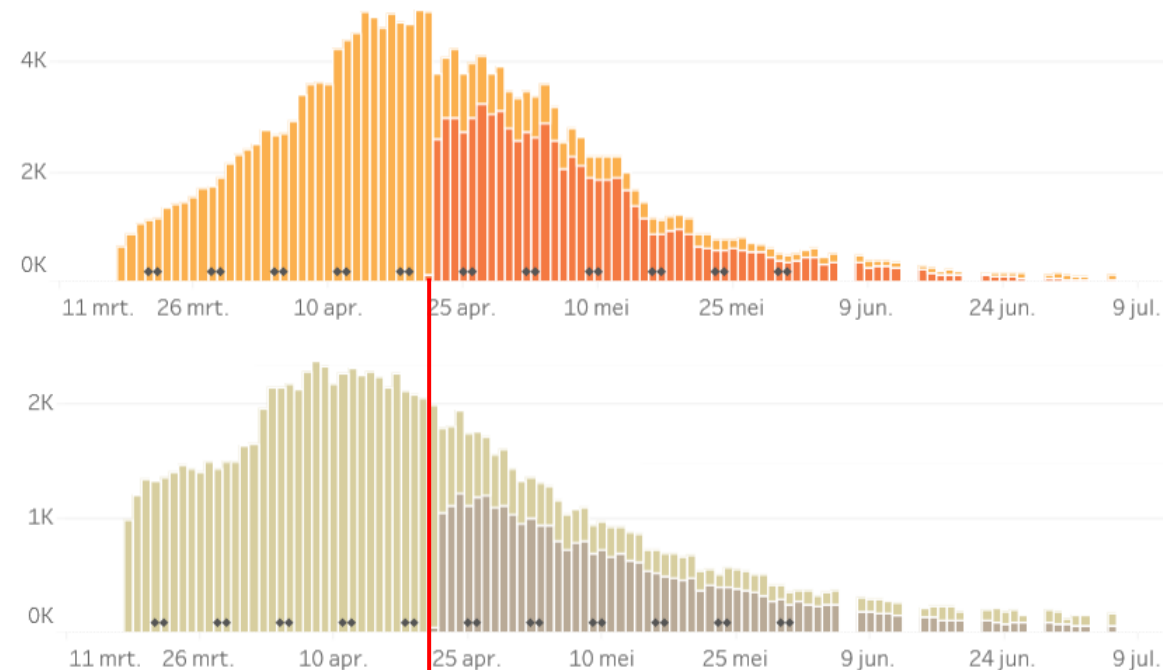
Vlaanderen
is zorg

> Globale cijfers: aantal besmettingen

Prevalentie per 1000 bewoners, woonzorgcentra België

Aantal besmettingen in de Vlaamse woonzorgcentra

21 april
69/1000

Bewoners

- Bevestigde COVID-19 gevallen
- Vermoedelijke COVID-19 gevallen

Personeel

- Bevestigde COVID-19 gevallen
- Vermoedelijke COVID-19 gevallen

◆ Weekend

Vlaanderen
is zorg

Bron: Sciensano

> Globale cijfers: overlijdens

Meldingen Covid-19 in woonzorgcentra en assistentiewoningen

Sterfte categorie hele periode tot 9/07/2020

woonzorgcentra: % gestorven bewoners periode 18/3 - 9/7

Geen Covid-19	Minder dan 5%	5%-10%	10%-14%	15%-25%	25% of meer
#WZC: 396 #BEWONERS: 35.475 #PERONEEL: 34.742	#WZC: 225 #BEWONERS: 25.651 #PERONEEL: 25.932	#WZC: 83 #BEWONERS: 8.170 #PERONEEL: 8.077	#WZC: 53 #BEWONERS: 5.067 #PERONEEL: 5.544	#WZC: 49 #BEWONERS: 4.102 #PERONEEL: 4.721	#WZC: 13 #BEWONERS: 1.001 #PERONEEL: 1.212
GESTORVEN: 0	GESTORVEN: 499	GESTORVEN: 588	GESTORVEN: 619	GESTORVEN: 746	GESTORVEN: 325
waarvan bevestigd: 0	waarvan bevestigd: 119	waarvan bevestigd: 172	waarvan bevestigd: 155	waarvan bevestigd: 158	waarvan bevestigd: 44

| FILTER |

Legende kleuren kaart (+ procentuele verdeling)

TYPE VOORZIENING
woonzorgcentra

KIES EINDDATUM
9/07/2020

Geen Covid-19
396 woonzorgcentra
(48,4%)

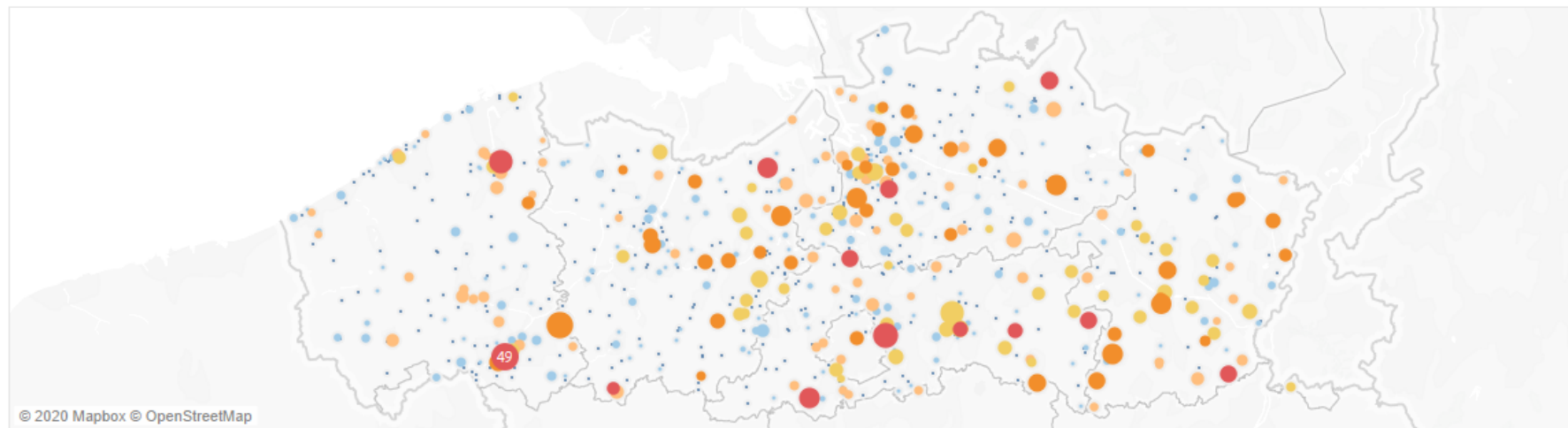
Minder dan 5%
225 woonzorgcentra
(27,5%)

5%-10%
83

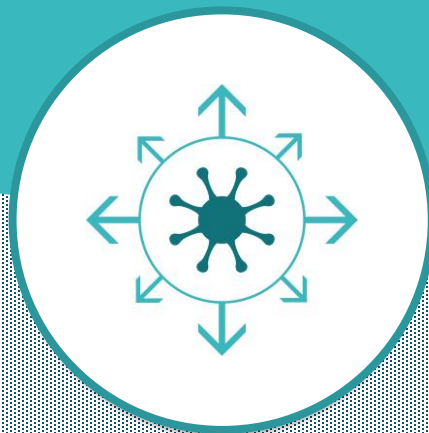
10%-14%
53

15%-25%
49

totale sterfte op kaart (periode 18/3 - 9/07/2020)

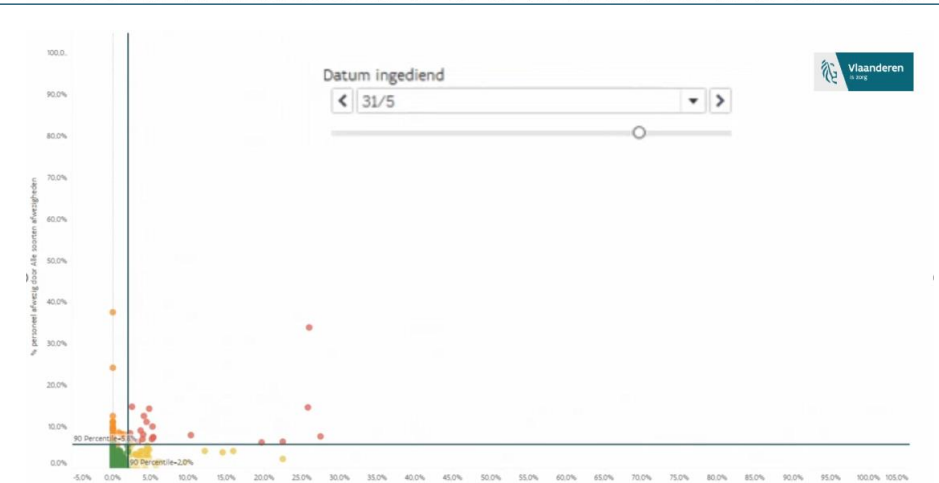
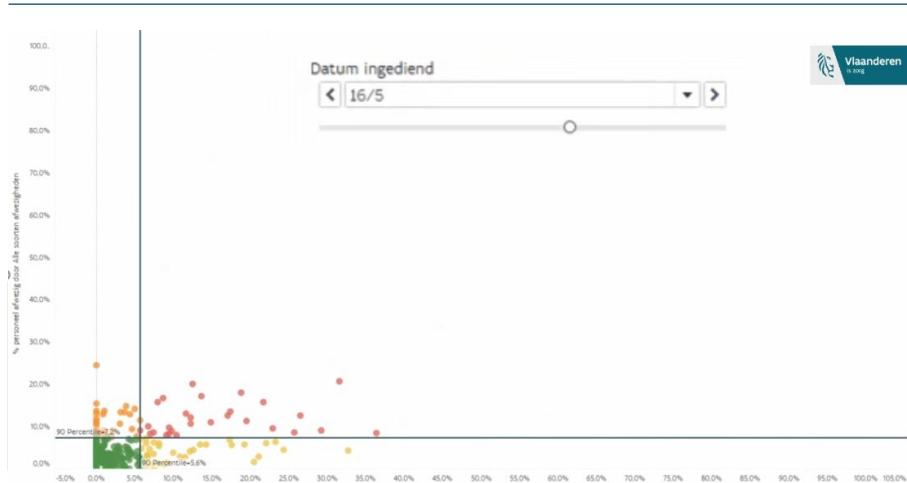
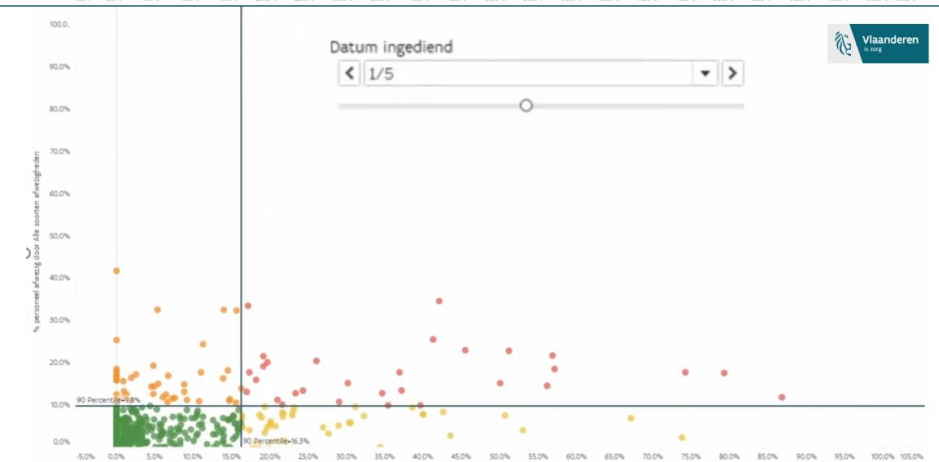
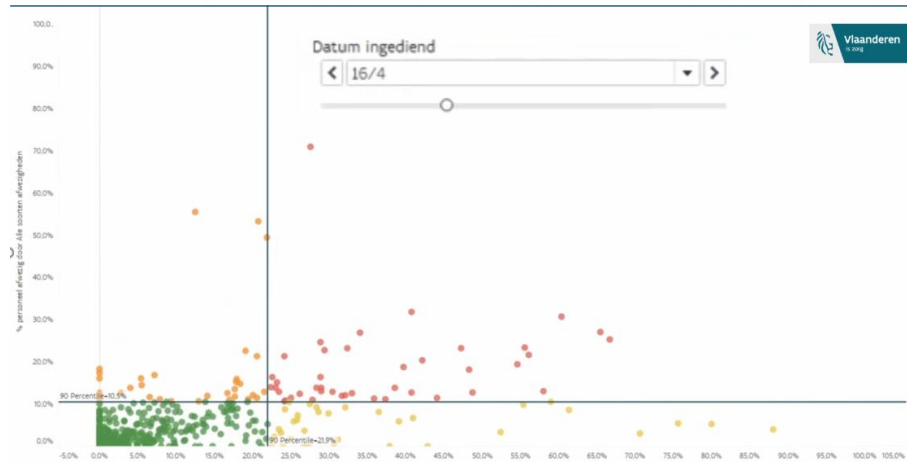
3. Uitbraken in beeld

Vlaanderen
is zorg

➤ Uitbraken in WZC

Ondersteuning aan woonzorgcentra

Vlaanderen
is zorg

Ondersteuning aan woonzorgcentra

1. Beschermingsmaterialen
2. Testen
3. Richtlijn en maatregelen
4. Hulplijnen
5. Outbreak support
6. Crisismanagers
7. Andere personeelondersteuning
8. Financiële compensaties en uitstel van administratieve verplichtingen

1. Beschermingsmaterialen

Vlaanderen
is zorg

➤ Beschermingsmateriaal: marktfalen

- ▶ 27/02 Federale overheid bevestigt in te staan voor de noodstock – deelname Europese groepsaankoop
- ▶ 4 maart: exportverbod Duitsland, Frankrijk volgt
- ▶ 19 maart: India sluit grenzen voor export van mondmaskers
- ▶ 21 maart: Turkije blokkeert export van mondmaskers

Vlaanderen
is zorg

Coronavirus - België neemt deel aan Europese groepsaankoop voor mondmaskers

BRUSSEL 27/02 18:01 (BELGA)

België heeft een grote bestelling geplaatst voor mondmaskers en andere soorten van beschermingsmateriaal voor gezondheidswerkers die in aanraking kunnen komen met het coronavirus. De bestelling gebeurt in het kader van een

Coronavirus - "Productie mondmaskers in België op korte termijn zo goed als onmogelijk" (textielsector)

BRUSSEL 04/03 16:09 (BELGA)

Op korte termijn is het zo goed als onmogelijk om in België zelf medische mondmaskers te gaan maken. Dat zegt Centexbel, het Technisch en Wetenschappelijk Centrum voor de Belgische Textielnijverheid.

Coronavirus - Duitsland verbiedt uitvoer van medisch beschermingsmateriaal

FRANKFURT 04/03 12:36 (AFP/ANP/DPA)

Duitsland heeft woensdag de uitvoer van medisch beschermingsmateriaal zoals mondmaskers verboden.

Coronavirus - De Block: "Kijken of we mondmaskers ook hier kunnen produceren"

BRUSSEL 04/03 11:36 (BELGA)

Coronavirus - Mogelijk fraude door product bij bestelling mondmaskers

BRUSSEL 15/03 17:40 (BELGA)

Bij de bestelling van mondmaskers die ons land geplaatst heeft, is er mogelijk sprake van fraude door een producent in Turkije. Dat meldt minister van Volksgezondheid Maggie De Block (Open Vld) zondagavond. Het dossier is overgemaakt aan het federaal parket.

De leverancier heeft in principe nog tot middernacht om de maskers te leveren. "Maar de kans dat dat gebeurt, is miniem", luidt het. Samen met haar beleidscol en de administraties onderzoekt De Block intussen alternatieve pistes.

"Begin volgende week verwachten we een eerste, beperkte lading maskers. Die zullen we onder onze zorgverleners verdelen. Daarnaast hebben we verschillende contacten met andere leveranciers die nu in een stroomversnelling komen. We hopen binnenkort met goed nieuws daarover te komen", zegt de minister.

Vlaanderen
is zorg

➤ Beschermingsmateriaal: Vlaams overheid als leverancier

- ▶ 5 en 6 maart: afspraken met Inspecteur van Financiën. Inzet Facilitair Bedrijf.
- ▶ 12 maart: bijbestelling bij federale overheidsbestelling.
- ▶ 14 maart: federale overheidsopdracht loopt mis.
- ▶ 15 maart: internationale zoektocht met het Facilitair Bedrijf en FIT.
- ▶ 16 maart: eerste bestelling.
- ▶ 23 maart: levering in België.
- ▶ Opzet v/e logistiek team voor aankoop en distributie.
 - Leveringen van maskers en handalcohol.
 - Leveringen van faceshields, schorten en handschoenen bij uitbraken.
 - Vandaag: bijkomende leveringen, noodstock en online bestelsysteem.

➤ Beschermingsmateriaal: leveringen

2,45 miljoen maskers aan
woonzorgcentra
3,9 miljoen totaal aan zorgsector

24-25 maart 2020

2,5 miljoen maskers aan
woonzorgcentra
3,8 miljoen totaal aan zorgsector

midden mei

5 miljoen maskers aan wzc
9 miljoen totaal aan de zorgsector

midden juli

6-12 april 2020

1 miljoen maskers aan WZC
2,5 miljoen totaal aan zorgsector

midden juni

2,54 miljoen maskers aan
woonzorgcentra
4,2 miljoen maskers aan hele
zorgsector

Vlaanderen
is zorg

➤ Beschermingsmateriaal: richtlijnen

► Risk management Group -> procedure website Sciensano

- Interfederale werkgroep met mandaat vanuit de WHO en Interministeriële conf.
- Houdt rekening met schaarste én bevoorradingsonzekerheid (zie brief 21/3)
- Voortschrijdend inzicht over besmettelijkheid van asymptomatische mensen
 - 16 april: toenemend bewijs rond presymptomatische transmissie
 - tot 16 april: chirurgisch masker bij contact met symptomatische patiënt
 - 16 april: chirurgisch masker voor alle zorgpersoneel in nauw contact met bewoners/patiënten en indien voorraad het toelaat
- Doorvertaald naar maatregelen WZC
 - 19 april: alle zorgpersoneel een chirurgisch mondneusmasker *indien de voorraad* het toelaat
 - 28 april: alle medewerkers altijd een chirurgisch masker

Brief Risk Management Group 21/03:

“ We verzoeken u om onderstaande maatregelen zo snel mogelijk te implementeren. ”

Deze instructies hebben als doel het rationeel gebruik van medische maskers en andere beschermingsmiddelen te bevorderen. Het onverantwoord gebruik ervan brengt immers de volksgezondheid rechtstreeks in gevaar (tekort en speculatie).

- verboden worden dat het personeel dat niet betrokken is bij de verzorging van patiënten routinematig medische maskers draagt (bv. administratief personeel, technisch personeel,

2. Testen

Vlaanderen
is zorg

> Testen

- ▶ **Risk management Group -> “gevalsdefinitie” Sciensano -> teststrategie WZC**
 - Initieel: combinatie klachten + reisgeschiedenis of contact met patiënt
 - Risicogebieden gebaseerd op (betrouwbare?) buitenlandse cijfers
 - 7 maart – signalen tekort aan reagentia – labo’s prioriteren
 - Ook problematisch voor contact tracing. Geen test -> geen tracing.
 - 10 maart: 1ste veiligheidsraad: meer social distancing maatregelen i.p.v. contact tracing
 - **11 maart: aangepaste gevalsdef.: enkel testen bij ziekenhuisopnames en zorgpersoneel**
 - Testen om de behandeling te bepalen
 - Testen om het zorgpersoneel inzetbaar te houden
 - 4 april: uitbreiding gevalsdef. De eerste 5 gevallen in een residentiële voorziening.
 - 4 mei: breed testen: iedereen met symptomen.

belga NEWS AGENCY

Coronavirus - UZ Leuven moet tests inperken vanwege tekort aan reagentia (2)

Met quote van Steven Van Gucht in voorlaatste paragraaf

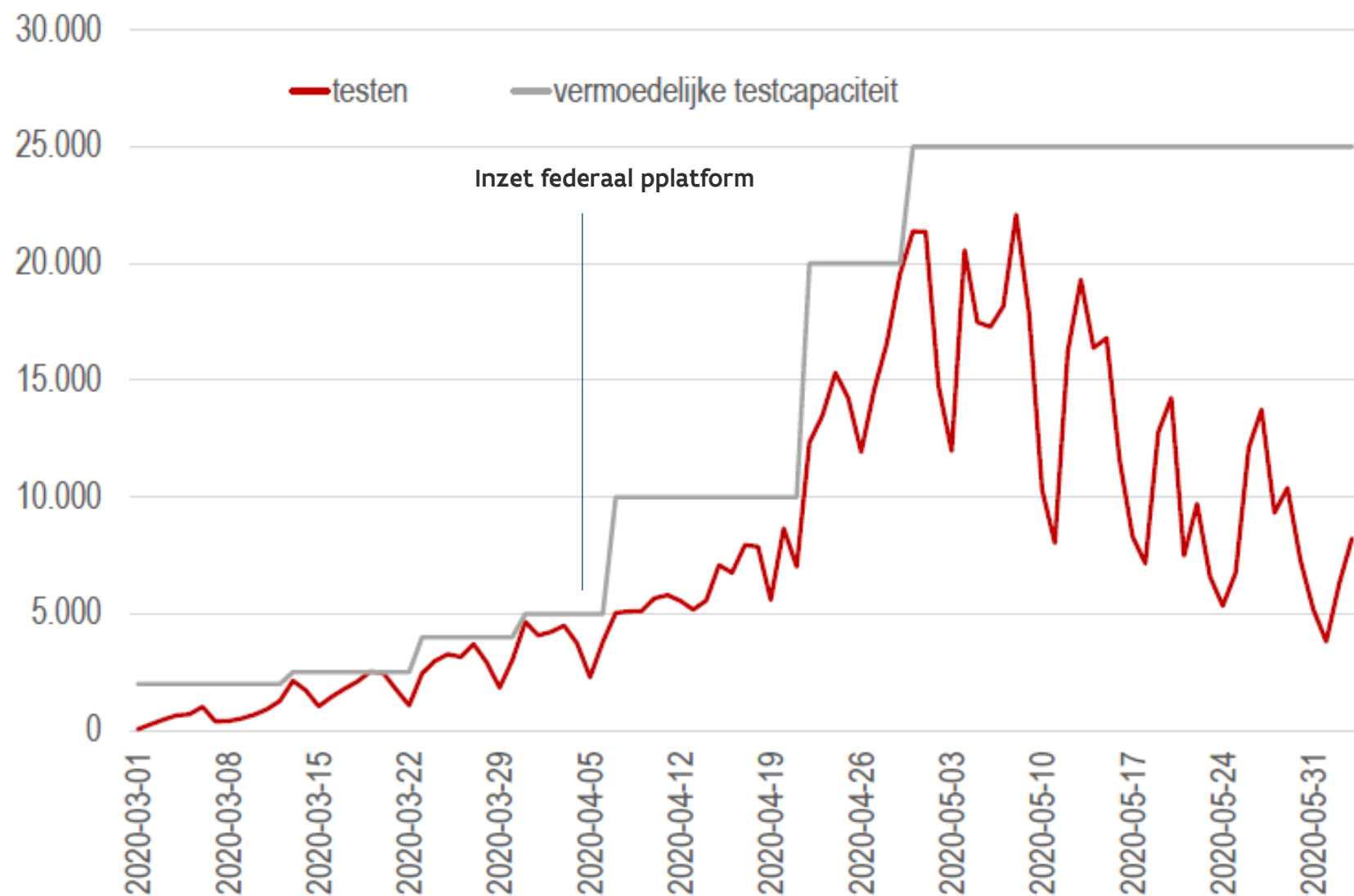
BRUSSEL 07/03 11:10 (BELGA)

Het referentielab van het Leuvense universitair ziekenhuis (NRC) is momenteel "genooddaakt" een triagesysteem te gebruiken voor de tests op het coronavirus. Dat meldt Sciensano, het Belgisch instituut voor volksgezondheid, op zijn site. "Er wordt prioriteit gegeven aan de meest dringende stalen op basis van de klinische gegevens ingevuld op het aanvraagformulier", is te lezen. Sciensano vraagt artsen dat formulier volledig in te vullen. Reden voor dat triagesysteem is een gebrek aan reagentia, die nodig zijn om de tests uit te voeren. Viroloog Marc Van Ranst bevestigde eerder al op Twitter dat de normale voorraad voor zes maanden er op zes dagen is doorgevlagen. "Elk lab in elk land plaatst nu bestellingen voor dezelfde reagentia", tweette Van Ranst. "Er zijn stockbreuken wereldwijd. Daarom behandelen we de meest dringende stalen uiteraard eerst."

Vlaanderen
is zorg

➤ Testen: beschikbare testcapaciteit

➤ Testen: in WZC

- ▶ **1 april: aankondiging minister De Backer voor testen in WZC buiten gevalsdefinitie**
 - Levering en ophaling, labo's, financiering en IT: federaal
 - Selectie, coördinatie en ondersteuning WZC: Zorg en Gezondheid
 - Draaiboek voor de CRA's
 - Bijkomende leveringen beschermingsmateriaal (faceshields)
 - Ophaalrondes voor niet-gebruikt testmateriaal
- ▶ **Eerste leveringen 6-9 april: 55 WZC met uitbraken, 30 random o.b.v. data**
 - Federaal platform levert keelwissers met handleiding voor neuswissers
 - 9 april: WZC en UZ Gent melden ons de mismatch wisser-handleiding
 - Kabinet De Backer verwittigd, nieuwe handleiding verstuurd
- ▶ **7 testgolven tussen 6 april en 12 mei:**
 - alle bewoners en personeel getest
 - volgorde en **teststrategie** na golf 2 bepaald op de werkgroep testen van de Taskforce
- ▶ **Tussentijds leveringen aan WZC met uitbraken**

➤ Testen: huidige teststrategie

▶ Snel en gericht testen bij aanleiding

- Teststrategie opgesteld in de werkgroep testen van de Taskforce i.s.m. koepels en experts.
- Testen bij een verdacht geval (gevalsdefinitie Sciensano).
- CRA en arbeidsgeneesheer bepalen verdere testen o.b.v. eigen risico-inschatting.
 - Kan advies vragen aan team infectieziektebeheersing
- Geen systematische screening op dit moment in de epidemie.
- WZC vragen testen aan
 - vanaf 23/7 via het e-loket

▶ Testcapaciteit blijven bewaken door federaal

- Blijvende inzet federaal platform

▶ Bij testschaarste: prioriteit blijven geven aan WZC

3. Richtlijnen en maatregelen

Vlaanderen
is zorg

➤ **Richtlijn en maatregelen: in overleg**

- ▶ **4 maart: breed sectoroverleg kabinet Beke: start werkgroep**
- ▶ **6 maart: eerste werkgroep voor ontwikkeling van COVID-19-specifieke maatregelen voor WZC**
 - Zorg en Gezondheid, kabinet en koepels Zorgnet-Icuro, VLOZO en VVSG
 - 3 à 2x/week
- ▶ **9 april: overgang naar projectgroep “Richtlijnen” in de Taskforce COVID-19 Zorg**

Maandag

Dinsdag

Woensdag

Donderdag

Vrijdag

Zaterdag

Zondag

Maart 2020 »

6 x
ook met
thuiszorg

7

8

9

10 x
ook met
thuiszorg

11

12 x

13 x

14

15

16 x

17

18 x

19

20 x

21

22

23

24 x

25

26

27 x

28

29

30

31 x

April 2020 »

3 x

4

5

6 x

7 x

8 x

9

10

11

12

➤ Richtlijn en maatregelen: proces en frequentie

- ▶ **Input, detail en frequentie van aanpassingen bepaald door:**
 - Beslissingen Risk Management Group (procedures Sciensano)
 - De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad
 - De beslissingen van de Taskforce
 - De (vaak zeer concrete) vragen vanuit de WZC
 - Via de koepels
 - Via e-mail, Woonzorglijn, coronalijn
 - Eigen expertise
- ▶ **Steeds bespreking op werkgroep met koepels**
 - nadien taskforce
- ▶ **Uitschrijven en versturen**

➤ Richtlijn en maatregelen: evolutie

- ▶ 27 februari: eerste nieuwsbrief naar WZC
- ▶ Eerste versie COVID-19-maatregelen: 6 maart
- ▶ Regelmatige updates: 15 versies van 6 maart tot vandaag. O.a.:
 - 10-13 maart: evolutie bezoek- en opnamebeperkingen (zie verder).
 - Aanpassingen teststrategie en beschermingsmaterialen (zie eerder).
 - 31 maart: eerste richtlijnen cohortezorg -> 28 april: apart draaiboek cohortezorg.
 - 14 mei en volgende: bezoekmogelijkheden en versoepelingen.

We bezorgen de commissie een overzicht van alle versies van de maatregelen

Vlaanderen
is zorg

➤ Richtlijn en maatregelen: lockdown

▶ **Totstandkoming van de lock down**

- 6 maart: lockdown afgeraden
- 10 maart: bezoekersbeperkingen
- 11 maart: algemeen bezoekverbod op 12 maart

▶ **Delicate afweging**

- ▶ Sociale deprivatie
- ▶ Vrijheidsberoving
- ▶ Toegang mantelzorgers en vrijwilligers

- ▶ Introductiekans van het virus verkleinen

Vlaanderen
is zorg

4. Hulplijnen

Vlaanderen
is zorg

> Hulplijnen

▶ Woonzorglijn: vragen en klachten van burgers

- 687 klachten (tss. 11/03 – 5/07)
 - 221 klachten over bezoekenregeling
 - 44 klachten over isolatie en kamerisolatie
 - Geen klachten over geweigerde ziekenhuisopname

▶ Aparte coronalijn ouderenzorg: 2.052 oproepen (12 maart – eind juni)

- Coronalijn thuiszorg: 268 oproepen

▶ 1.000'en e-mails

- Algemeen e-mailadres: ouderenzorg@vlaanderen.be
- Thematische mailboxen
 - Testen
 - Financiering
 - Beschermingsmaterialen

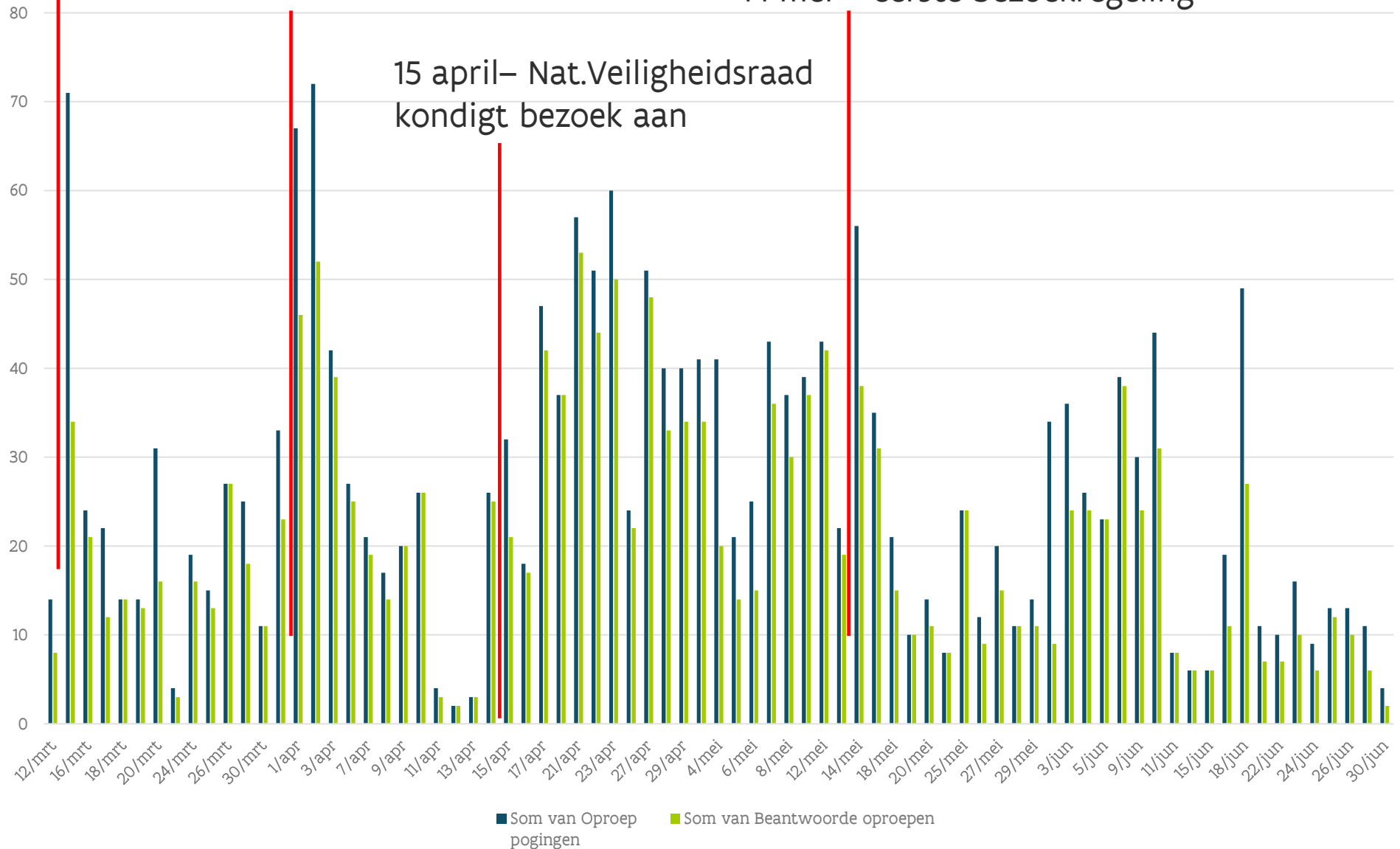
13 maart –
lockdown WZC

Oproepen coronalijn ouderenzorg

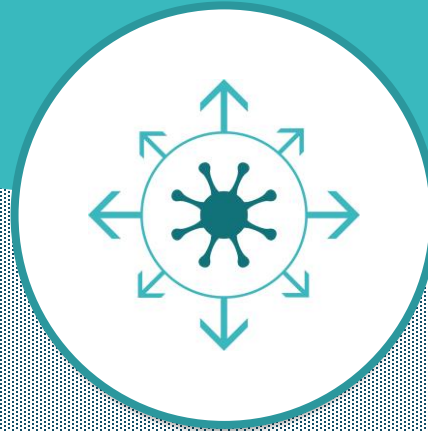
1 april - aankondiging
20.000 testen in WZC

14 mei – eerste bezoekenregeling

15 april– Nat.Veiligheidsraad
kondigt bezoek aan

5. Outbreak support

Vlaanderen
is zorg

➤ Outbreak support

▶ **Permanentiely team infectieziektebeheersing i.s.m. Zorginspectie**

→ 7/7, 24u/24u actief

→ Vast telefoonnummer + alle lijnen voor meldingen vanuit de provincies

→ Per mail

▶ **Opbellen van voorzieningen om situatie in te schatten en advies te geven**

→ Stap 1. situatie in te schatten - 921 keer voorzieningen gebeld (WZC en andere)

→ Stap 2. adviesverstrekking - 486 telefonisch advies-contacten.

▶ **Plaatsbezoeken i.s.m. Zorginspectie:**

→ 101 plaatsbezoeken in WZC en VAPH-voorzieningen:

Vlaanderen
is zorg

6. Crisismanagers

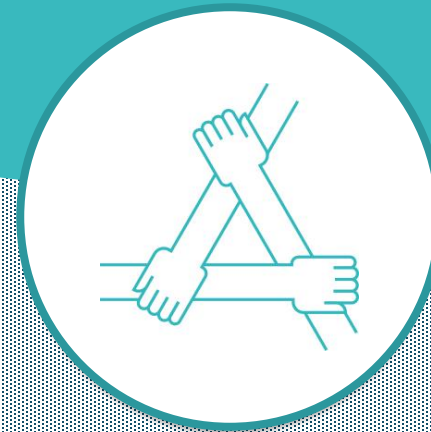
Vlaanderen
is zorg

➤ **Crisismanagers**

- ▶ **3 april: Vlaamse Regering biedt mogelijkheid voor managementondersteuning**
 - Bij uitbraak
 - Bij grote personeelsuitval
 - Bij controleverlies door de lokale directie
 - 10 dagen en verlengbaar
- ▶ **Aanstelling via verschillende kanalen**
 - Na vaststellingen bij een plaatsbezoek
 - Op vraag van de voorziening
 - Alarmsignalen van overkoepelend management
- ▶ **In 18 WZC crisismanagers aangesteld**
 - Eerste op 6 april
 - Voorlopig laatste op 22 juni

7. Andere personeelsondersteuning

Vlaanderen
is zorg

➤ Andere personeelondersteuning

▶ Medische reserve – historiek en aantallen

- Oproep rond 8 maart
 - Snelle groei naar 3.500 medische profielen
 - Ongestructureerd aanbod in Excellijst
- 6 april: uitbreiding naar platform Help de Helpers
 - Ook niet-medische vrijwilligers en werkkrachten
 - Betere zoekmogelijkheden met “vacatures”. Cijfers 15/07:
 - Aantal geregistreerde vrijwilligers met een volledig profiel: 4462
 - Aantal zorg- en welzijnsvoorzieningen met een profiel: 468
 - Aantal geplaatste “vacatures”: 891

➤ Andere personeelondersteuning

▶ Cohorte-teams uit de thuiszorg

- Vaste equipes verzorgenden en een vaste equipes verpleegkundigen voor zorg en COVID-19-patiënten.
 - 157 verzorgenden uit de gezinszorg en 44 verpleegkundigen
- Inzetbaar in de WZC via 0800-nummer.

▶ Schakelzorgcentra

- Draaiboek: 25 maart.
- Eerste schakelzorgcentrum: 30 maart. 5 opgericht.
- Buffer tussen het ziekenhuis en thuissituatie.
- 30 schakelzorgteams:
 - ingezet als coördinatoren vraag-aanbod
 - versterking van de banden tussen zorgverleners in een regio

8. Financiële compensaties en uitstel van administratieve verplichtingen

Vlaanderen
is zorg

➤ Financiële compensaties en adm. ontlasting

▶ Financiële compensaties voor leegstand

- compensatie tot op het niveau van de situatie op 13 maart.
- Van 13/06 tot 30/04:
 - 2,63% leegstand wegens overlijden of einde overeenkomst
 - 1,11% leegstand wegens tijdelijke afwezigheid

▶ Extra flexibiliteit voor personeelsinzet

- Financiering inzet externe verpleegkundigen.
- Financiering inzet personeel uit andere sectoren.

▶ Geen sancties voor toekomstige tegemoetkomingen

- Voor de basistegemoetkoming voor zorg voor het facturatiejaar 2021.

▶ VIPA-subsidie ter compensatie van COVID-19-kosten

Slot: voorbereiding 2de golf en evaluatie

Vlaanderen
is zorg

> Voorbereiding 2^e golf

► Beschermingsmateriaal

- Verdere leveringen van mondklappers aan alle woonzorgcentra
- Online bestelsysteem voor residentiële voorzieningen - zoals WZC - met uitbraak
- Aanleg strategische voorraad voor 2 maanden + 1 maand solidaire stock
- Richtlijnen: elk WZC moet voorraad aanleggen bij voorkeur voor 3 maanden

► Huidige teststrategie: snel en gericht testen

► Uitbraakplannen

- Op maat van de voorziening door de voorziening
- Moesten er al zijn (in de maatregelen op 10 maart)
- Op punt stellen met de richtlijn vanuit de taskforce tegen 21/08

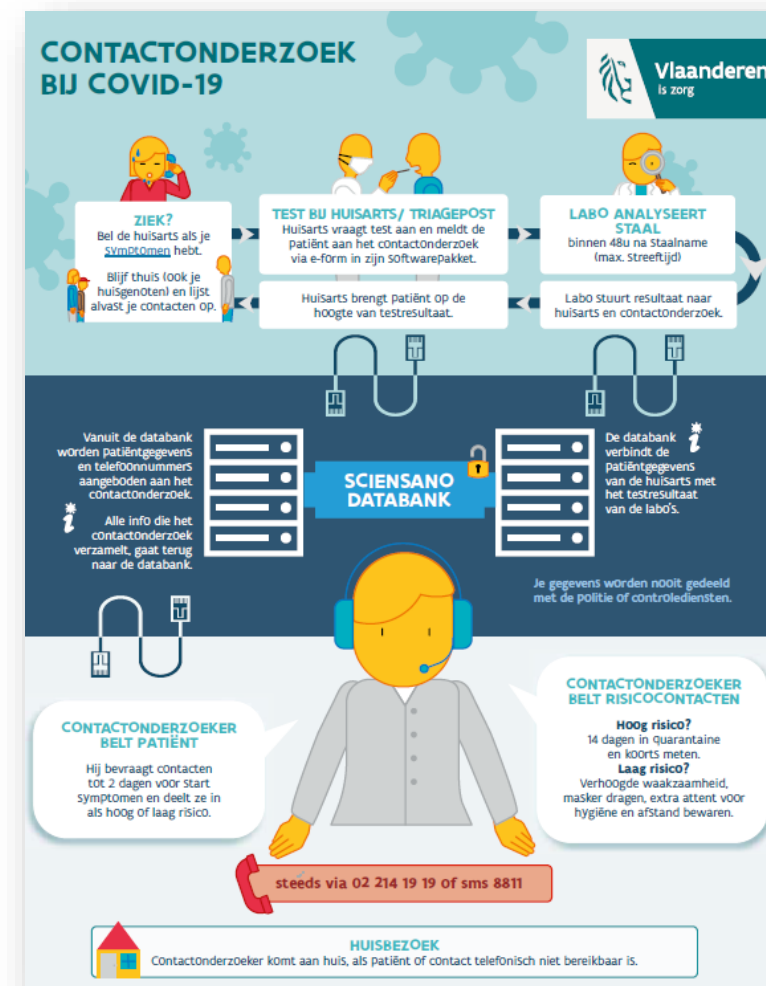
► Mobiele equipes

- Vacatures 15 mobiele equipes voor opleiding en ondersteuning infectieziektebeheersing
- Mobiel aanbod ggz vanuit de CGG

► Zorgraden

- Brugbouwers tussen woonzorgcentra en andere zorgactoren
- Hulpaanbod en noden verbinden o.a. bij uitbraak

► Contactonderzoek als eerstelijnsdefensie

➤ Conclusies en evaluatie

Intern

- ▶ Focus op medisch-organisatorische ondersteuning, te weinig voor psychosociaal welzijn van personeel
=> Opgenomen door de Taskforce
- ▶ Overschatting van de kennis bij het zorgpersoneel over infectieziektebestrijding
- ▶ Richtlijnen: inhoudelijk ok, timing en vorm kon beter
- ▶ Crisismanagement: vroegtijdiger inzetten en anders benoemen
- ▶ Te weinig tijd/aandacht voor welzijnssectoren vooraleer Taskforce opstartte
- ▶ Datastroom uitbouwen in niet-crisistijd
- ▶ Te weinig aandacht voor eigen personeel

➤ Conclusies en evaluatie

Tekorten

- ▶ Te grote afhankelijkheid en kwetsbaarheid voor tekorten van beschermingsmaterialen.
- ▶ Te grote afhankelijkheid en kwetsbaarheid voor tekorten van reagentia en testcapaciteit.
- ▶ Samenwerking en solidariteit tussen woonzorg en ziekenhuissector is te vaak lege doos (externe geriatrische liaison, expertise ziekenhuishygiëne).

Te onderzoeken

- ▶ Factoren die maken dat WZC al dan niet uitbraak kenden, al dan niet uitbraak konden inperken, hoge dan wel lage sterftcijfers kenden in verhouding tot aantal besmettingen.
- ▶ Woonzorgconcept van de toekomst.

➤ Conclusies en evaluatie

Te versterken

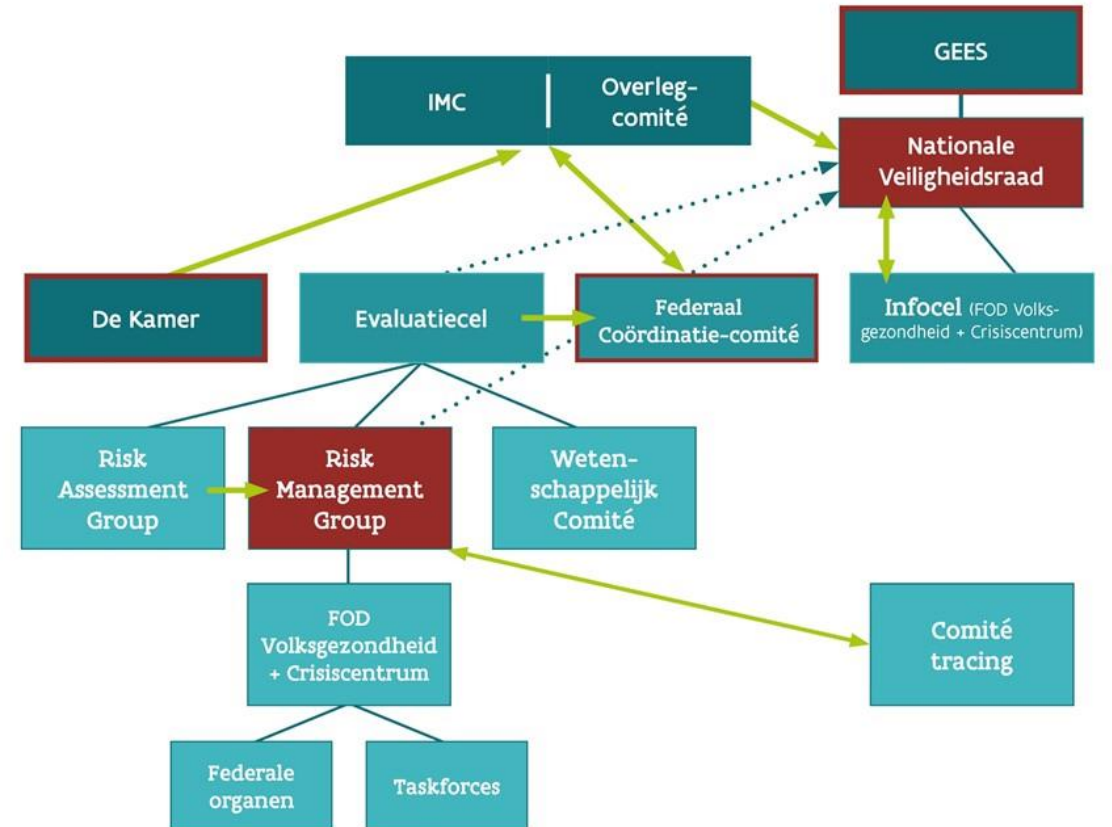
- ▶ Datastroom vanuit sector naar Vlaamse overheid en vice versa
- ▶ Inzetbaarheid van thuiszorg in residentiële woonzorg
- ▶ Samenwerking thuisverpleging en gezinszorg
- ▶ Kennis over cohortzorg en goede praktijken
- ▶ Inbreng wetenschappelijke expertise in beleid
- ▶ Crisisbeleid op niveau voorzieningen (preparedness) en locoregionaal
- ▶ Structurele medische connectie van voorzieningen zonder instellingsarts

➤ Conclusies en evaluatie

Structureel

- ▶ Te complexe beslissingsstructuur bij pandemie: gezondheidslijn vs. crisisbeleidslijn
- ▶ Te ziekenhuisgerichte oriëntatie in beslissingsorganen
- ▶ Binding met het ziekenhuis bleek te weinig functioneel/operationeel wanneer het nodig was.
=> het regionaal zorgplatform als bindmiddel?
- ▶ Personeelsnorm moet herzien worden, ook managementondersteuning
=> CRA in elk WZC
- ▶ Verhoogde inzet op kennis infectieziektepreventie

Bijlagebundel

- ▶ **Gevalsdefinities Sciensano**
- ▶ **Historiek van de maatregelen voor woonzorgcentra**
 - Evolutie van de richtlijnen voor beschermingsmateriaal
 - Historiek van de richtlijnen over testen
- ▶ **Bijkomende data**

Vlaanderen
is zorg